Tijl Beckand volgt het voetspoor van Oostenrijkse componist

‘Muziek van Mahler verrijkt je leven’

Nu het Mahler Festival vanwege corona is afgelast, komt Avrotros met een dubbelprogramma waarin de Oostenrijkse dirigent/componist Gustav Mahler (1860-1911) centraal staat. Liefhebber Tijl Beckand weet er alles van.

1. Vanwaar de speciale aandacht voor deze componist?
“Geen componist van zijn kaliber was zo verbonden met Nederland als Mahler. Hij was een gerenommeerde dirigent in Europa, die gedurende zijn vrije zomers symfonieën componeerde. Maar die werden niet gewaardeerd. Tijdens een van zijn premières zat Willem Mengelberg, chef-dirigent van het Amsterdamse Concertgebouworkest in het publiek. Mengelberg vond Mahlers geluid wél bijzonder en inventief en dacht: deze man moeten we naar Amsterdam halen. Vanwege de liberale sfeer kreeg hij hier wel erkenning.”

2. Was de liefde wederzijds?
“Absoluut. Mahler had jaren met zichzelf geworsteld; als Jood had hij zich bekeerd tot het christendom om geaccepteerd te worden en hij wilde veel liever componeren dan dirigeren. In Amsterdam kon hij zijn wie hij wilde zijn. En hij was zeer tevreden met hoe zijn werk hier werd uitgevoerd. ‘Het zit dicht tegen de perfectie aan’, zei hij zelf.”

3. Je volgt Mahlers voetspoor. Waar neem je de kijkers mee naar toe?
“Mahler woonde talloze repetities in het Concertgebouw bij en zijn aantekeningen over hoe zijn stukken gespeeld moeten worden, liggen daar nog. Huidige muzikanten kunnen daarop terugvallen. Zijn DNA is er voelbaar. Ik ben ook gastvrij ontvangen door Jeroen Krabbé die nu in Mengelbergs huis woont bij het Vondelpark. In zijn serre dronk Mengelberg thee met Mahler. En we hebben gedraaid in Noordwijk, waar Mahler tijdens een strandwandeling zijn huwelijksproblemen met Sigmund Freud besprak, die daar op vakantie was. Het gevoel van daar zou hij verwerkt kunnen hebben in zijn laatste symfonieën.”

4. Wat betekent zijn muziek voor jou?
“Op mijn zestiende luisterde ik voor het eerst naar de symfonieën van Beethoven. En als klassieke muziekliefhebber kom je daarna automatisch bij Mahler uit. Zijn muziek verrijkt je leven. Je moet het alleen niet draaien tijdens het zondagmorgenontbijt – dan zou ik Mozart of Vivaldi aanbevelen. Maar wil je een reis maken naar je binnenste raad ik Mahler aan. Ideaal als je alleen op je balkonnetje geniet van de zonsondergang of onder een afdakje in de regen zit.”

Tiende van Tijl special: Mahler
22.10 | AVROTROS | NPO 2

AVROTROS/NICO KROON